



HET CCC-MODEL

TIPTOPTAAL GEBRUIKT HET CCC-MODEL VAN TAALKUNDIGE JAN RENKEMA OM TEKSTEN TE ANALYSEREN, TE EVALUEREN EN TE REDIGEREN.

DIT MODEL GAAT UIT VAN DRIE CRITERIA:

- **Correspondentie:** Het doel van de schrijver en de behoefte van de lezer zijn op elkaar afgestemd.
- **Consistentie:** Eenmaal gemaakte keuzes worden consequent volgehouden.
- **Correctheid:** Taal- en stijlregels worden nageleefd.

VIJF TEKSTNIVEAUS

Al sinds de Klassieke Oudheid worden teksten bekritiseerd aan de hand van vijf tekstniveaus. De drie criteria hebben invloed op die vijf tekstniveaus:

1. tekstsoort
2. inhoud
3. opbouw
4. formulering
5. presentatie

HOE WERKT DE EVALUATIE?

De koppeling tussen de criteria en de vijf tekstniveaus levert een schema op (zie hieronder) met **vijftien ijkpunten** die van invloed zijn op de kwaliteit van een tekst. Het belangrijkste ijkpunt staat linksboven (de geschiktheid van de tekst voor de doelgroep), het minst belangrijke rechtsonder (correcte spelling en interpunctie).

Bij elk kruispunt kun je een kritische vraag stellen. Als de tekst op elk van deze ijkpunten positief scoort, dan is de tekstkwaliteit optimaal.

Lees verder op pagina 2

HET CCC-MODEL IN SCHEMA

	Correspondentie	Consistentie	Correctheid
Tekstsoort	1 Geschiktheid	2 Genrezuiverheid	3 Toepassing genreregels
Inhoud	4 Voldoende informatie	5 Overeenstemming tussen feiten	6 Juistheid van de gegevens
Opbouw	7 Voldoende samenhang	8 Consequente opbouw	9 Correcte verbindingswoorden
Formulering	10 Gepaste formulering	11 Eenheid van stijl	12 Correcte zinsbouw en
Presentatie	13 Gepaste presentatie	14 Afstemming tussen tekst en vormgeving	15 Correcte spelling en interpunctie

KRITISCHE VRAGEN

Bij elk nummer in het schema hoort een kritische vraag:

1. Kan ik met de gekozen tekstsoort mijn doel (groep) bereiken?
2. Bevat de tekst geen elementen uit een andere tekstsoort?
3. Zijn de genreregels goed toegepast? (In het geval van een brochure of folder: bevat mijn tekst een inleiding, middenstuk en slot, en voldoende informatieve tussenkopjes?)
4. Rijzen er nog vragen na het lezen van de tekst?
5. Spreekt de tekst zichzelf op bepaalde punten tegen?
6. Is alle informatie in de tekst juist?
7. Is duidelijk hoe de verschillende alinea's met elkaar samenhangen?
8. Zijn de verschillende alinea's allemaal ongeveer even lang?
9. Heb ik voldoende gebruikgemaakt van verbindingswoorden als 'daarnaast', 'verder', 'ten eerste' en 'ten tweede' om aan te geven hoe de verschillende zinnen samenhangen?
10. Is de formulering begrijpelijk, aantrekkelijk en bondig en past de toon bij de doelgroep?
11. Is er geen sprake van stijlbreuken?
12. Zijn de zinsbouw en woordkeus correct?
13. Is de presentatie gepast? Met andere woorden: staan er niet te veel tussenkopjes in, is er niet te veel gebruikgemaakt van vet en cursief et cetera?
14. Past de vormgeving bij de tekst?
15. Staan er geen spel- en interpunctiefouten in de tekst?